

Handläggare
Anne Menes
Telefon: 0850803346

Till
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Inför metoden GVI mot vapenvåldet

Svar på motion från Sissela Nordling Blanco och Anna Rantala Bonnier (Fi), dnr KS 2019/631

Förslag till beslut

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på motionen.

Sammanfattning

Sissela Nordling Blanco och Anna Rantala Bonnier, båda Feministiskt Initiativ (Fi), har till kommunstyrelsen inkommit med en skrivelse, daterad 16 april 2019, om att införa metoden GVI (Group Violence Intervention) mot vapenvåldet i Stockholms stad. Motionärerna för fram att staden måste göra mer för att få slut på vapenvåldet och att i Malmö stad prövas modellen ”Sluta skjut” som är ett samarbete mellan polisen, kriminalvården, Malmö stad och engagerade invånare för att få stopp på skjutningar och ge rätt stöd till den som vill bort från våld och kriminalitet. Motionärerna föreslår att Stockholms stad, likt Malmö stad, inför det nya arbetssättet mot skjutningar med inspiration från den amerikanska modellen Group Violence Intervention. För att metoden ska fungera i Sverige och i Stockholm är det bra om en utvärdering av hur metoden fungerar i Malmö görs. Förvaltningens förslag är därför att invänta den utvärdering som görs av Malmö universitet och Brå för att se hur metoden ska kunna implementeras i Stockholms stad.

Bakgrund

Sissela Nordling Blanco och Anna Rantala Bonnier, båda (Fi), har till kommunstyrelsen inkommit med en skrivelse, daterad 16 april 2019, om att införa metoden GVI (Group Violence Intervention) mot vapenvåldet i Stockholms stad. Motionen har remitterats till Spånga-Tensta stadsdelsnämnd för yttrande 6 februari 2020 och ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast 2020-04-10. Övriga

remissinstanser är stadsledningskontoret, socialnämnden samt Rinkeby-Kista och Skärholmens stadsdelsnämnder.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på avdelning ekonomi, kvalitet och analys i samarbete med avdelning individ och familjeomsorg.

Ärendet

Sissela Nordling Blanco och Anna Rantala Bonnier, båda Fi, har skrivit en motion om att införa metoden GVI mot vapenvåldet. Motionärerna framför att under 2018 sköts elva unga till döds i Stockholm, en siffra som tenderar att öka under 2019. Det framförs vidare i motionen att under den förra mandatperioden gjordes ett flertal satsningar för att få slut på våldet. Motionärerna nämner bland annat metoden MVP (mentorer i våldsprevention), ökade medel till lokala organisationer för att kunna arbeta trygghetsskapande i sina områden samt att det avsattes medel för situationell trygghet såsom kameror och ordningsvakter för att komplettera det långsiktiga arbetet. Motionärerna skriver vidare att den grönbåa majoriteten har behållit en del av de tidigare satsningarna men att andra har lagts ner. Dessutom menar motionärerna att fokus på styrets trygghetsarbete främst är satsningar på den situationella tryggheten och att detta inte räcker.

Motionärerna för fram att staden måste göra mer för att få slut på vapenvåldet och att i Malmö stad prövas modellen ”Sluta skjut” som är ett samarbete mellan polisen, kriminalvården, Malmö stad och engagerade invånare för att få stopp på skjutningar och ge rätt stöd till den som vill bort från våld och kriminalitet. Strategin bygger på en amerikansk modell, GVI (Group Violence Intervention) som visat goda resultat i våldsutsatta städer, såsom Boston. Kärnan i modellen är samarbete och användningen av ”call in-samtal” med nyckelpersoner från de kriminella kretsarna som avtjänar sitt straff inom frivården.

Motionärerna föreslår att kommunfullmäktige beslutar

- Att Stockholms stad, lik Malmö stad, inför det nya arbetssättet mot skjutningar med inspiration från den amerikanska modellen Group Violence Intervention.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning
Individ och familj

Fagerstagatan 15
Box 4066
16304 Spånga
Växel 08-50803000
Fax
spanga-tensta@stockholm.se
stockholm.se

Synpunkter och förslag

Gruppvåldsintervention (GVI) är en strategi som utvecklades i USA på 1990-talet för att minska skjutningar och grovt våld bland kriminella grupperingar. Strategin handlar om att bryta den gruppdynamik som framkallar ett våldsamt beteende och i stället

ersätta den med gruppdynamik som ser och förstår de många negativa konsekvenserna som följer en våldsakt samt de fördelar som uppstår när våldet upphör. Med hjälp av metoden har exempelvis mord bland tonåringar minskat med 63 procent i Boston, 42 procent färre dödliga skjutningar i Stockton och 32 procent minskning av mord bland gruppmedlemmar i New Orleans.

Det pågående projektet ”Sluta skjut” i Malmö stad tar sin utgångspunkt i metoden GVI och är ett samverkansprojekt mellan Polismyndigheten, Malmö stad, Kriminalvården och Brå och som delfinansieras av EUs fond för inre säkerhet. Pilotverksamheten startade hösten 2018 och ska pågå under två år. Metoden består av en uppsättning metoder som är inarbetade i det svenska systemet men nytt är det koordinerade sätt metoderna genomförs på och ett prestigelöst samarbete mellan alla involverade aktörer för att budskapet till de grupperingar som utövar grovt och dödligt våld mot varandra inte ska gå att undvika: sluta skjut. ”Sluta skjut” är ett annat sätt att arbeta, men med de befintliga resurserna och tillsammans med andra myndigheter, bland annat med socialtjänsten som kan erbjuda hjälp till de kriminella.

Malmö stad har bra resultat av att skjutningar och dödsfall har minskat de sista tre åren, men polisen i Malmö framför att det är för tidigt att säga att detta beror på metoden ”Sluta skjut”. Bland annat kom en strängare vapenlag 2018 samt att flera grovt kriminella personer häktades och dömdes till fängelse. Enligt Malmö stad är en av de största lärdomarna hittills är att ökad samverkan och förändrade arbetssätt inom alla inblandade myndigheter lett till positiva effekter. Statistik visar också på färre skjutningar och sprängningar i Malmö sedan insatsen startade, det är dock för tidigt att dra några slutsatser om detta beror på arbetet i Sluta skjut. Den operativa delen av metoden avslutades januari 2020 och ska utvärderas av Malmö universitet och sammanställas av Brå under året.

Förvaltningen ser att metoden har haft effekt i amerikanska städer med hög kriminalitet och dödligt våld. För att metoden ska fungera i Sverige och i Stockholm är det bra att utvärdering av hur metoden fungerar i Malmö görs. Förvaltningens förslag är därför att invänta den utvärdering som görs av Malmö universitet och Brå för att se hur metoden ska kunna implementeras i Stockholms stad.

Fredrik Jurdell
Stadsdelsdirektör

Abdi-Nur Isse
Avdelningschef

Bilaga

1. Motion Inför GVI mot vapenvåldet, dnr KS 2019/631

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning
Individ och familj

Fagerstagatan 15
Box 4066
16304 Spånga
Växel 08-50803000
Fax
spanga-tensta@stockholm.se
stockholm.se

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Fredrik Jurdell, Stadsdelsdirektör	2020-02-21
Abdi-Nur Isse, Avdelningschef	2020-02-21